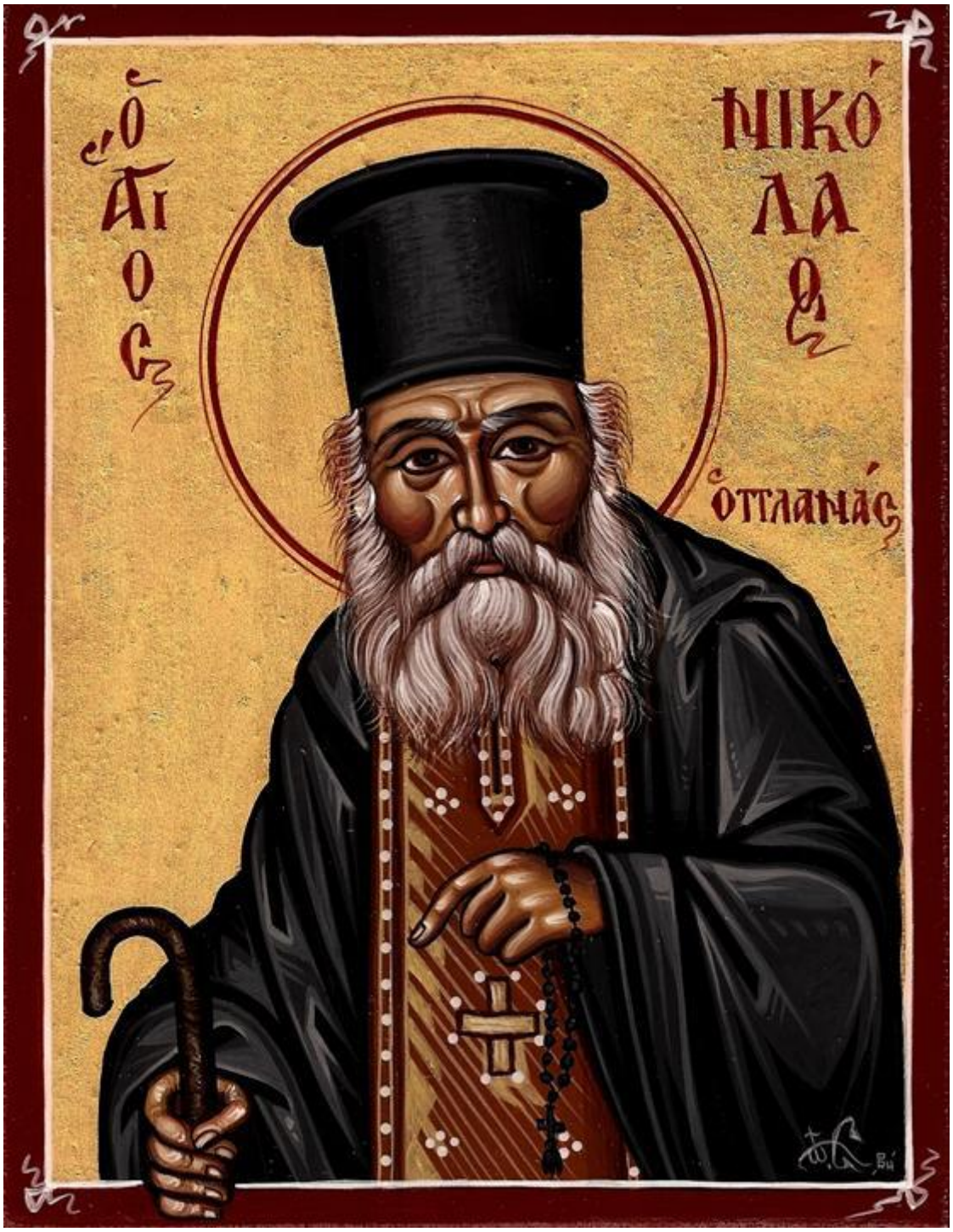
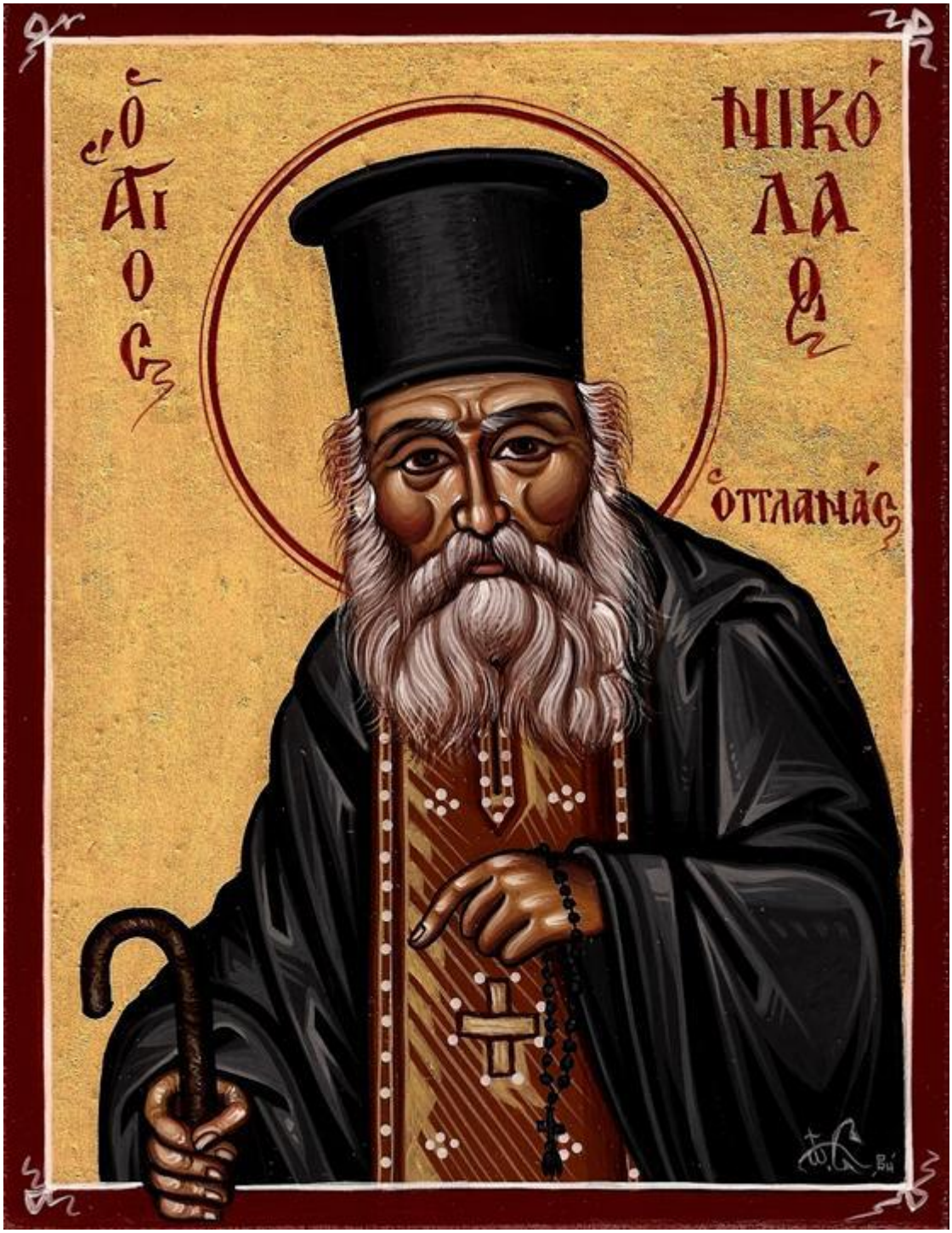
2 Μαρτίου 2026

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Ἅγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Εορτάζει στις 2 Μαρτίου εκάστου έτους.

Βιογραφία

Ο Αγιος Νικόλαος γεννήθηκε στη Νάξο το 1851 μ.Χ., από τον Ιωάννη και την Αυγουστίνα, το γένος Μελισσουργού. Οι ευσεβείς γονείς του τον ανέθρεψαν με παιδεία και νουθεσία Κυρίου.

Από την παιδική του ηλικία εξέφρασε την έφεση και την αγάπη του προς τα ιερά και τα όσια. Ήταν φιλακόλουθος και διακονούσε πάντοτε στο ιερό τον παππού του ιερέα Γεώργιο Μελισσουργό. Προορισμένος από τον Θεό να γίνει λειτουργός των Αγίων Μυστηρίων Αυτού μετείχε αδιάλειπτα στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας με νηστεία, προσευχή και αγρυπνία.

Μετά τον θάνατο του πατέρα του ήλθε με την μητέρα του και την αδελφή του στην Αθήνα, όπου έγινε προστάτης αυτών. Ενυμφεύθηκε, εχήρευσε όμως νωρίς. Η πρεσβυτέρα του απεβίωσε μόλις γεννήθηκε το παιδί τους, ο Γιαννάκης, που το μεγάλωσε μόνος.

Ο Κύριος δεν εβράδυνε να τον αναδείξει λειτουργό της Εκκλησίας Του και τον κατέστησε εύθετο και εύχρηστο στο Ευαγγέλιο του Χριστού. Χειροτονείται διάκονος στις 28 Ιουλίου του 1879 μ.Χ., στο ναό Μεταμορφώσεως της Πλάκας, και μετά από πέντε χρόνια, στις 2 Μαρτίου 1884 μ.Χ., χειροτονείται Πρεσβύτερος στο ταπεινό εκκλησάκι του Αγίου Ελισσαίου, στο Μοναστηράκι. Διακονεί στο ιερό θυσιαστήριο επί 50 χρόνια περίπου (1884 – 1932 μ.Χ.), στους ναούς και του Αγίου Παντελεήμονος, κοντά στον Ιλισσό ποταμό, και της ακόμη πτωχότερης και απόμερης τότε Εκκλησίας του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου του λεγομένου «Κυνηγού», στη σημερινή οδό Βουλιαγμένης. Διακρίθηκε ως ο λειτουργικότερος ιερεύς, άνθρωπος προσευχής, του οποίου η ζωή υπήρξε και αναδείχθηκε συνεχής διακονία του Θυσιαστηρίου. Από «φυλακής πρωίας μέχρι νυκτός» παρέμενε στο ναό. Ήταν αφιλάργυρος κατά τον τρόπο και πλήρης έργων αγαθών και ελεημοσύνης. Του αρκούσε για τροφή λίγο ψωμί και λίγα χόρτα, τα οποία συνέλεγε ο ίδιος, και κάποιες φορές, λίγο γάλα που του πρόσφεραν βοσκοί στην ερημική τότε περιοχή της ενορίας του. Αλησμόνητες παρέμειναν οι αγρυπνίες τις οποίες ετελούσε στο ναό του Αγίου Ελισσαίου Αθηνών. Αναφέρονται και μαρτυρίες παιδιών, ότι τον έβλεπαν κατά την διάρκεια της Θείας Λειτουργίας μεταρσιωμένο να στέκεται υπεράνω της γης. Μαρτυρίες δε περιφανών λογίων, όπως του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη και Αλέξανδρου Μωραϊτίδου, που έψαλλαν στις αγρυπνίες τις οποίες ετελούσε, εξαίρουν τη σπάνια και αγία ιερατική αυτού προσωπικότητα.

Ο παπα- Νικόλας, ο λεγόμενος «απλός», ζούσε μέσα στη χαρά της Θείας Ευχαριστίας, την οποία τελούσε ανελλιπώς κάθε ημέρα, όπως την όριζαν οι λειτουργικοί κανόνες, και την παρέτεινε επί πολλές ώρες, για να έχει την πνευματική της απόλαυση. Πάντα ανταποκρινόταν στο γνήσιο ορθόδοξο φρόνημα και ετελούσε πανηγυρικά το Μυστήριο της ελεύσεως και παρουσίας του Αναστημένου Κυρίου, που αποκαλύπτει τον εαυτό Του, όπως τότε στο Μυστικό Δείπνο. Η χαρά της Αναστάσεως, που βρίσκεται στην καρδιά της Ευχαριστίας,

γινόταν οντολογική αναψυχή και αγαλλίαση στον φλεγόμενο από θεία Αγάπη Γέροντα. Η μέθεξή του στην πασχάλια χαρά τον συνέπαιρνε. Δεν ήταν γι αυτόν ένα απλό εφημερικό καθήκον. Πρόφαση ήταν το επί ώρες παρατεινόμενο μνημόσυνο των ζωντανών και των κοιμηθέντων, από τον όγκο των σημειωμάτων που κρατούσε πάντα σ’ ένα δισάκι. Στην πραγματικότητα δεν ήθελε να διακόψει ποτέ τη χαρά της Τράπεζας της Ευχαριστίας, τη θέα του Αναστημένου Σώματος και Αίματος του Χριστού.

Ο αείμνηστος Γέροντας, αφού έφθασε στα 82 του χρόνια και έδωσε πρωτοφανή στον αιώνα μας μαρτυρία ουρανίων χαρισμάτων, οσιότητος, ταπεινώσεως, απλότητος, διακρίσεως, ελεημοσύνης, ασκήσεως και κατά Θεόν σοφίας, αφού εστάθηκε ο μοναδικός προστάτης χιλιάδων ορφανών και πτωχών και έφθασε στο ύψος θείας τελειότητος, εκοιμήθηκε οσίως εν ειρήνη το 1932 μ.Χ. και τον έθαψαν μπροστά στον Ναό του Αγίου Ιωάννη του Κυνηγού.

Στις 29 Αυγούστου του 1992, τα ιερώτατα και θαυματουργά Λείψανα του Αγίου Νικολάου του Πλανά τοποθετήθηκαν σε ασημένια λάρνακα, που σήμερα βρίσκεται στο δεξιό κλίτος του Ιερού αυτού Ναού.

Η Αγία μας Εκκλησία ανεκήρυξε και επισήμως ως άγιο τον Άγιο Νικόλαο τον Πλανά κατά την 135 η Συνοδική Περίοδο (1991 – 1992 μ.Χ.) του Πανσέπτου Οικουμενικού Πατριαρχείου, με εισήγηση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Νικοδήμου, και βεβαίως με την φροντίδα του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου κ.κ. Αμβροσίου.

Οι Ασματικές Ακολουθίες του Αγίου Νικολάου του Πλανά, οι οποίες ευρίσκονται σε λειτουργική χρήση, συντάχθηκαν από τον Μητροπολίτη Πατρών κ. Νικόδημο, και από τον Αρχιμ. Νικόδημο Παυλόπουλο, Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Λειμώνος Λέσβου.

Σύμφωνα με τον ιστοχώρο της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος η μνήμη του Αγίου ιερέως Νικολάου του Πλανά, τιμάται κατά την πρώτη Κυριακή του Μαρτίου, δια μεταθέσεως εκ της κυριώνυμης ημέρας αυτού, ύστερα από απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος. Σύμφωνα όμως με τον ιστοχώρο της Ιεράς Μητρόπολης Παραναξίας ο Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς εορτάζει κατά την καθιερωμένη Πανήγυρη της 2ας Μαρτίου. Εάν όμως η ημέρα της Εορτής συμπίπτει κατά την περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, τότε η Μνήμη του εορτάζεται κατά την επομένη Κυριακή. Εμείς καταχωρούμε προσωρινά την εορτή του Αγίου Νικολάου Πλανά στις 2 Μαρτίου μέχρι να εξακριβώσουμε την ημερομηνία της εορτής του.

Απολυτίκιον

Ήχος α’. Της ερήμου πολίτης.

Τας του πλάνου παγίδας εκφυγών, ιερώτατε, απλανώς επορεύθης δια βίου, πατήρ ημών, Νικόλαε αοίδιμε Πλανά, ουράνια χαρίσματα λαβών, αγρυπνίαις και νηστείαις, ιερουργών οσίως τω Κυρίω σου. Όνπερ καθικετεύων εκτενώς, Νάξιον ιεράτευμα, πρέσβευε δωρηθήναι και ημίν το θείον έλεος.

Κοντάκιον

Ήχος βαρύς. Επί του όρους μετεμορφώθης.

Εν παντί έθνει, καιρώ και χρόνω Θεός αμάρτυρον ουκ αφήκεν Αυτού την θείαν δόξαν και την θειότητα× τους δε όντας αγίους εν τη γη αυτού και Πλανάν τον Νικόλαον εδόξασε× και ημίν εδωρήσατο πρεσβευτήν, πατέρα και θερμόν εν ανάγκαις αντιλήπτορα.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις, του Προδρόμου δούλος πιστός, των αγρυπνιών τε ο εργάτης ο θαυμαστός, χαίροις, εκκλησίας προφήτου Ελισσαίου το σέμνωμα και δόξα, πάτερ Νικόλαε!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς – Χρωστήρας© (xrostiras.blogspot.com)

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς – Julia Hayes© (www.ikonographics.net)

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

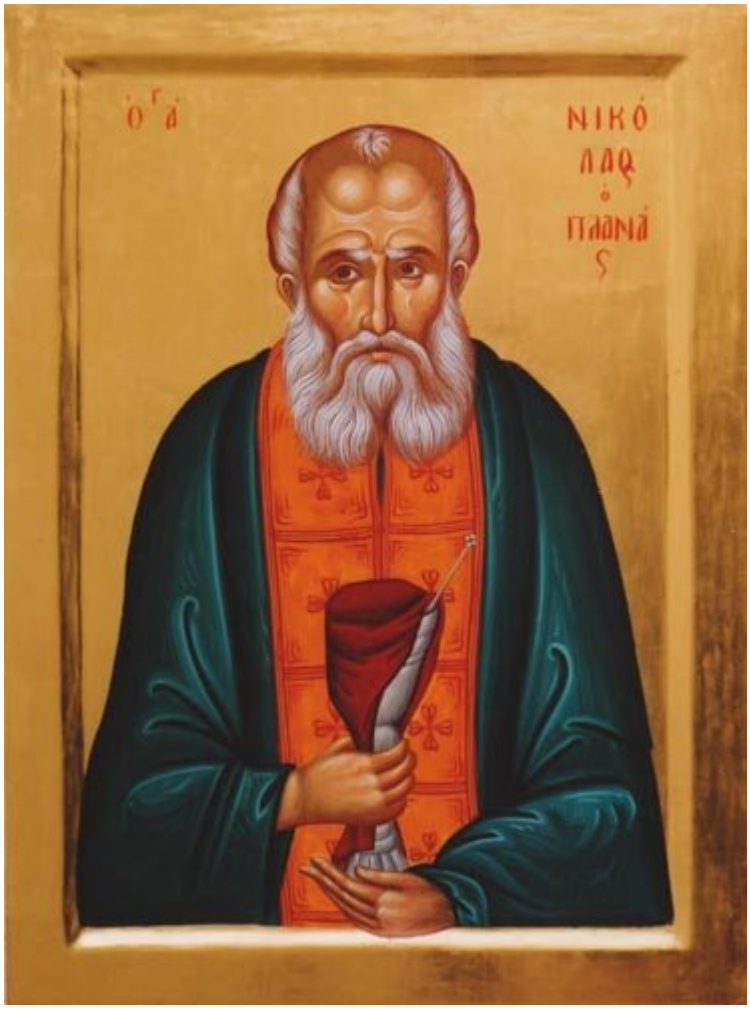
Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

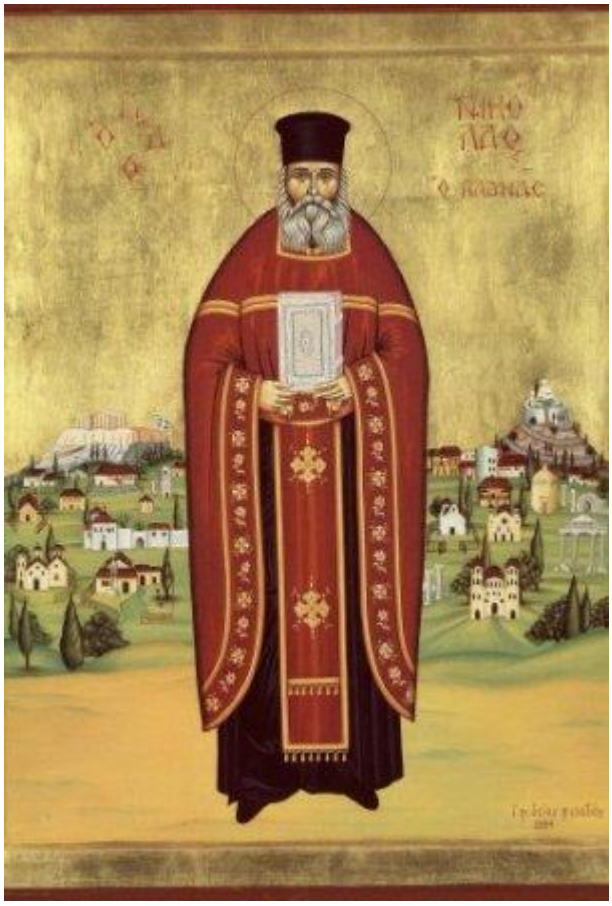
Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

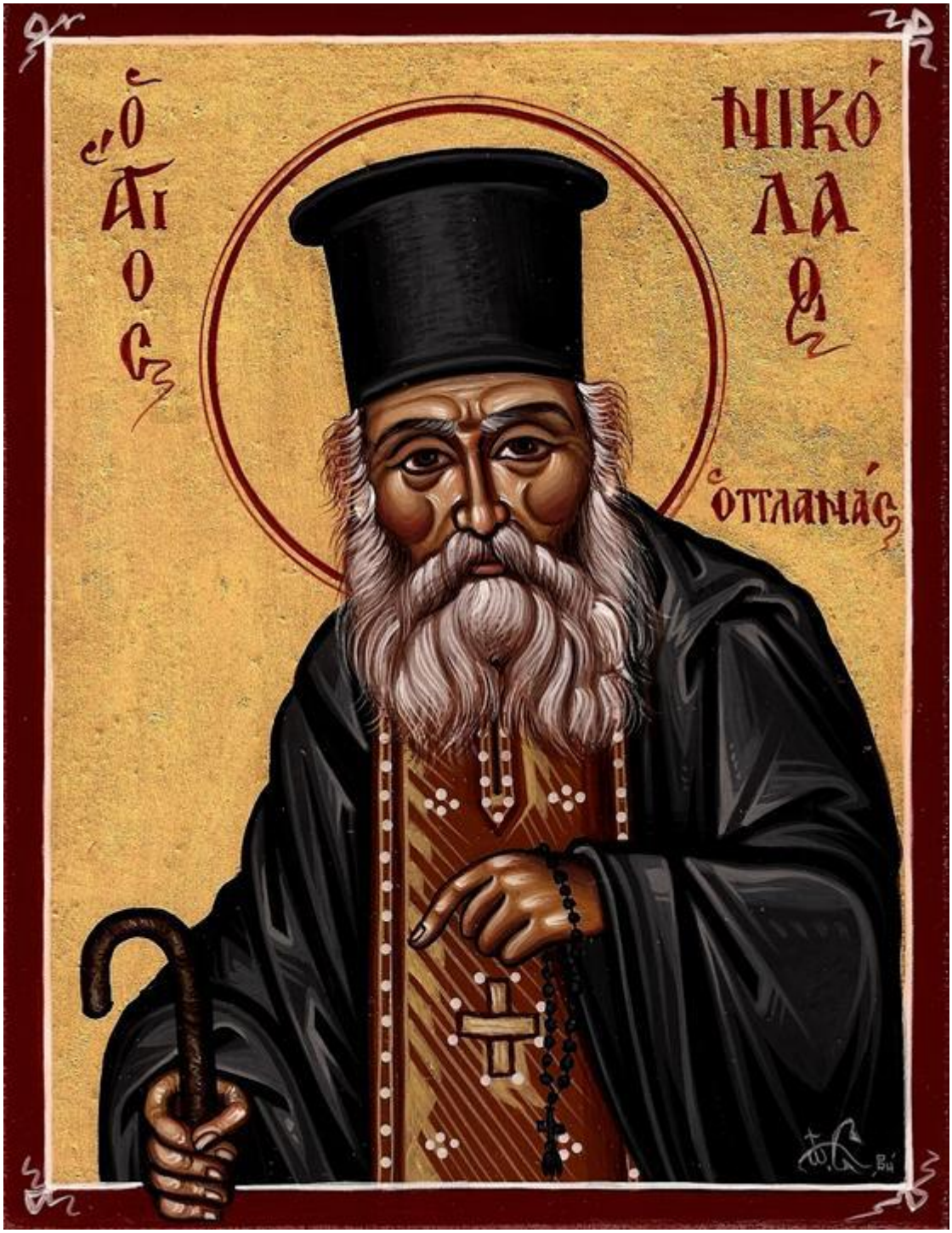
Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Η λειψανοθήκη του Αγίου Νικολάου Πλανά

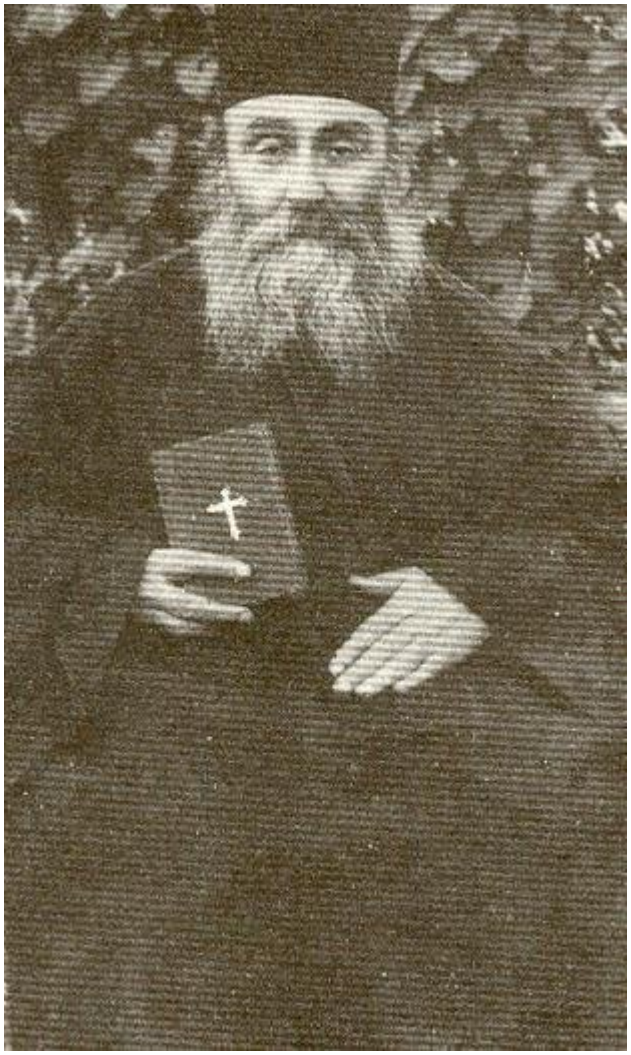
Η λειψανοθήκη του Αγίου Νικολάου Πλανά

Η κάρα του Αγίου Νικόλαου του Πλανά

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς

Πηγή: saint.gr